
Inleiding

Alvorens inhoudelijk in te gaan op de Begroting 2025 eerst een woord van dank aan het college en niet te vergeten onze ambtelijke organisatie voor het wederom zorgdragen voor een sluitende begroting. Deze begroting is goed leesbaar. Daarom bieden wij vandaag een stuk Limburgse vlaai aan als blijk van waardering voor het goede werk dat het afgelopen jaar is verricht door onze ambtenaren, het college, de griffie en de gehele gemeenteraad.

In 2023 en 2024 stond de begroting vol met enerzijds voorstellen om beleidskaders vast te stellen en anderzijds voorstellen om middels visies richting te bepalen over de toekomst van onze gemeente.

In 2025 gaan wij de armen uit de mouwen steken. Uitvoering is de rode draad in deze begroting. Wij willen dit college onze complimenten geven voor de afgelopen 2 jaren en dat het jaar 2025 een jaar van oogsten wordt. Oogsten in het belang van al onze inwoners en ondernemers van onze gemeente. Wij wensen hun veel energie en daadkracht om de vastgestelde doelen te halen.

In onze gemeente is het fijn om te wonen, werken, recreëren en te vertoeven. Het landschap waarin we dit doen is van topkwaliteit. Dat ervaren wij niet alleen zelf, maar vele binnenlandse en buitenlandse bezoekers weten ons te vinden en ervaren dit ook zo. Laten wij dit met z'n allen koesteren en verbeteren daar waar mogelijk.

En nu is het tijd om (kort) in te gaan op onze Domeinen. Dit jaar geven wij suggesties en stellen wij minder vragen. Wij gaan er echter wel vanuit dat het college op diverse suggesties een reactie wil geven.

Sociaal Domein

Aanpak armoedebeleid

Zoals wij onlangs via de media vernomen hebben is nu duidelijk gebleken dat bij werkenden meer armoede voorkomt dan bij mensen met een uitkering. Dat vinden wij schrikbarend en ongewenst. Wij steunen dan ook het onderzoek om de extra toeslagen, waar de gemeente zelf over gaat, op te rekken tot 130 % van het sociaal minimum. Graag worden wij hiervan op de hoogte gehouden. In het kader van armoedebestrijding is het ook, na het succes van het soepcafé, wellicht aan te bevelen om een project 'samen eten' op te starten.

Wij zijn voorstander om mensen welke moeite hebben om duidelijke keuzes in hun besteding- en uitgavenspatroon te maken vroegtijdig te begeleiden. Derhalve intensiveer dit.

Is er ook al iets bekend en te zeggen over het samenwerken met Envida voor het onderhoud van tuinen en andere diensten die zij aanbieden?

We hebben nog een vraag over de Herijking van de Verordening Adviesraad Sociaal Domein. Misschien hoorde dit thuis bij de technische vragen maar toch de vraag wat wij ons hierbij moeten voorstellen?

Voorzieningenniveau

Wij willen zorgen dat zoveel mogelijk inwoners een gezonde leefstijl nastreven. Hier hoort een passend voorzieningenniveau bij. De doelgroep ouderen neemt de komende jaren alleen maar toe. Bewegen voor deze doelgroep is van heel groot belang. Eén voor de gezondheid en twee voor het sociale aspect.

Helaas heeft de raad van Gulpen-Wittem besloten dat Mosaqua per 1 juli 2025 dicht gaat. Onlangs heeft de Provincie een motie aangenomen om in Limburg zoveel mogelijk zwemwater te behouden. Wij willen het college vragen om op het moment dat er regionaal onderzocht wordt naar de mogelijkheden voor het realiseren van een regionaal doelgroepenbad, hieraan mee te werken, waarbij het voor ons best in Valkenburg aan de Geul mag komen te liggen.

Tevens vragen wij ons nog steeds af waar onze eigen inwoners nu tegen reductie kunnen gaan zwemmen? Leszwemen voor kinderen en meer bewegen voor ouderen is en blijft voor ons van groot belang. Wij vragen het college hier wel mee aan de slag te gaan.

Broekhem Noord

In de Omgevingsvisie is opgenomen dat Broekhem-Noord extra aandacht moet krijgen. Voor deze buurtaanpak zijn middelen gereserveerd voor het jaar 2025. De problematieken in de Broekhem-Noord vragen om een boven-sectorale en dus integrale aanpak. Graag willen wij zien dat niet alleen 'over' maar 'met' deze inwoners gesproken wordt over de aanpak in hun buurt. Als gemeente kunnen wij hier laten zien hoe participatie op zijn best kan plaatsvinden. Ga kijken/informereren bij andere gemeenten hoe je dit aanpakt en wees zorgvuldig met persoonlijke en soms gevoelige omstandigheden.

Fysiek Domein

Welkom in Valkenburg

Als Valkenburg aan de Geul willen wij gastvriendelijk zijn en iedereen uitnodigen ons te bezoeken. Dat betekent ook dat onze gemeente kwalitatief goed onderhouden moet zijn. De staat van het groenonderhoud is vaak een doorn in het oog. Dat doet pijn. Tevens zijn er tal van plaatsen waar de stoep schots en scheef ligt. Wij moedigen het college aan om hier in 2025 aandacht aan te besteden zodat onze openbare ruimte veilig te gebruiken is voor iedereen en de uitstraling krijgt die zij verdient. Verleden jaar hebben wij als VSP samen met de andere fracties middels de motie 'Stoeptegelfonds' budget vrij gemaakt voor het college om snel werk te maken van meldingen mbt deze openbare ruimte. Wij vragen het college ook actief met deze meldingen om te gaan en deze binnen 14 dagen na ontvangst melding opgepakt te hebben.

We hebben gelezen dat de komborden gefaseerd worden vervangen. Voor ons het geijkte moment om de plaatsnamen direct in 'os Limburgs' hierbij te vermelden.

Wilhelminalaan

Afgelopen jaar is de vijver aan de Wilhelminalaan (Halderpark) opgeknapt. Echter wij hebben ook moeten constateren dat dit niet geholpen heeft. De begroeiing komt met rasse schreden terug en de groene smurrie is maar gedeeltelijk verdwenen. Wij nemen aan dat het college jaarlijks een onderhoudsplanning voor het Halderpark op de kalender heeft staan.

Enkele jaren geleden heeft voormalig raadslid en onze huidige wethouder Jef Kleijnen, reeds gevraagd voor het plaatsen van bushokjes/bankjes op diverse plaatsen in onze gemeente. De Wilhelminalaan / Reinaldstraat en Broekhem zijn straten die hier bijzonder geschikt voor zijn, aangezien hier verder geen schuilgelegenheid is.

Mede naar aanleiding van de gebiedsvisies willen wij graag de opmerking maken betreffende de vele onderzoeken welke uitgevoerd moeten gaan worden. Is dit wel allemaal nodig en moeten wij ons niet meer met de uitvoering bezig gaan houden?

Toegankelijkheid per fiets

Het college is inmiddels bezig met het onderzoeken naar de mogelijkheid voor het realiseren en financieren van een bewaakte fietsenstalling in het centrum van Valkenburg. Als deze locatie gevonden is willen wij aanvullend hierop ook aandacht vragen om meerdere locaties fietsvriendelijk in te richten met fietsbeugels zodat wildparkeren voorkomen kan worden en desnoods op gehandhaafd kan worden.

Méh

We hebben inmiddels bij de Plenkertstraat enkele schaapjes op het droge lopen. Gezien de enthousiaste reacties van onze inwoners danken wij het college voor het gehoor geven aan onze wens. Graag zouden wij dit verder uitgerold willen zien op bijvoorbeeld de Cauberg, Daalhemmerweg of andere bermten binnen onze gemeente.

Gratis ophalen grof huishoudelijk afval

Waar de VSP jaren lang om heeft moeten bedelen is eindelijk in vervulling gegaan. 1x per jaar gratis ophalen van grof huishoudelijk afval. Wederom een reden voor een stukje vlaai. Om ons doel niet voorbij te laten gaan, vragen wij het college dit goed en periodiek in de Mazjerang te communiceren zodat er ook gebruik van wordt gemaakt. Wij hopen daarnaast dat hierdoor het aantal dumpingen zal afnemen. Wij vragen daarom aan het college dit te monitoren en om in 2026 de commissie een evaluatie te laten toekomen omtrent de resultaten van deze maatregel.

Bereikbaar centrum

Aangezien er toch al meerdere voertuigen in het autoluwe centrum mogen komen (in de straten Jan Dekkerstraat, Poststraat, Dr. Erensstraat, Sint Pieterstraat) zouden mensen met een gehandicaptenparkeerkaart ook toegang moeten kunnen krijgen tot het (autoluwe) centrum. Hierdoor zouden deze de gelegenheid krijgen om te parkeren op enkele (duidelijk gemarkeerde) parkeerplaatsen. De grote groep ouderen die slecht ter been zijn krijgen dan wederom toegang tot het gehele centrum. Het centrum zal dan ook weer interessant worden voor een divers aanbod van detailhandel wat vanzelf de interesse van de consument in het Valkenburgse weer doet toenemen.

Economisch Domein

Kerststad Valkenburg

Kerststad Valkenburg heeft zijn bestaansrecht duidelijk bewezen. De economie leunt voor een groot gedeelte hierop. Het is daarom zinvol, en voor de versterking in de toekomst, dat Stichting Kerststad gedragen gaat worden door bevolking, ondernemers en gemeente. Wij pleiten er dan ook voor om de stakeholders welke gezamenlijk Kerststad Valkenburg realiseren ook samen in deze stichting zitting te laten nemen. Er is duidelijk meer behoefte aan overleg. Wij constateren dat dit op dit moment onvoldoende is. Ook zien we dat de kerstversiering langs de wegen stopt buiten het centrum van Valkenburg aan de Geul. Kerststad Valkenburg zou ons inziens niet beperkt moeten worden tot alleen het centrum van Valkenburg.

Indien de Stichting Kerststad meer wordt gedragen zullen ondernemers uit Houthem, Berg en Terblijt, Schin op Geul en Sibbe best bereid zijn om hieraan deel te nemen. Hierdoor is het mogelijk om de grote invalswegen van Valkenburg tot aan de grens van de gemeente mede aan te kleden in kerstsfeer.

Valkenburgergroeve (gemeentegrot).

De Gemeentegrot is de Gemeentegrot en blijft de Gemeentegrot, ook al maakt deze onderdeel uit van de Valkenburgergroeve. Deze naam is niet meer weg te denken als een van onze iconen.

De verschrijving in de programma begroting (pagina 31) zien wij dan ook door de vingers.

U geeft in de begrotingstekst aan dat de ontheffing op basis van de Wet Natuurbescherming een looptijd heeft t/m oktober 2025. De gesprekken zijn nu al lopende om te kijken welke mogelijkheden er zijn m.b.t. de nieuwe Omgevingswet. Deze gebruikte woordkeuze wekt bij ons de indruk dat de mogelijkheid bestaat dat de ontheffing ook niet verlengd kan gaan worden. Klopt dit?

Openluchttheater

Dan een ander icoon, het OLT. Zoals al aangegeven in mijn inleiding is Valkenburg aantrekkelijk om te recreëren en te vertoeven. We hebben tal van bezienswaardigheden die onze identiteit bepalen. Het inmiddels 108 jarig oude OLT is uniek en niet meer weg te denken uit onze gemeenschap en behoort tot een van de iconen in onze gemeente. Helaas is er momenteel gedoe rondom de programmering van het Theater waarbij tal van optredens de vastgestelde geluidsnormen overstijgen. Wij betreuren dit en roepen het college op om alles in het werk te zetten om samen met het OLT tot een goed, werkbaar en voor beide partijen acceptabele oplossing te komen.

Domein Algemene Zaken en Middelen.

Veiligheidsbeleving

Het afgelopen jaar kwamen regelmatig berichten voorbij waarbij wij kennis konden nemen van bijvoorbeeld het stelen van autowielen/banden, het aan autodeuren voelen van onguere types, het aan deurklinken voelen van nog meer onguere types of het dealen van verboden middelen in onze buitengebieden. Allemaal gebeurtenissen die knagen aan onze veiligheid en die vragen om strikter optreden door toezicht en handhaving.

De VSP vindt veiligheid en vertrouwen in de overheid hele belangrijke onderwerpen waar wij aandacht voor vragen bij het college. Wij willen graag meegenomen worden in de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan V-VTH en het jaarlijkse uitvoeringsplan zodat wij als raad in stelling gebracht kunnen worden om vroegtijdig prioriteiten hierin aan te brengen. Waarbij niet alleen aandacht wordt gevraagd voor zware criminaliteit en ondermijning, maar ook voor kleine ergernissen en parkeerhandhaving.

Hotspots overlast

Helaas zijn er een aantal locaties binnen onze gemeente waar in de avonduren en gedurende de nacht overlast is van lieden welke daar niet thuishoren en zaken uitvoeren welke het daglicht niet kunnen verdragen. Wij vragen het college hierover in gesprek te gaan met de politie om te kijken of hier adequaat opgetreden kan gaan worden. Wellicht dan een jongerenwerker hier direct bij betrokken kan worden.

De VSP is dan ook van mening dat er rondom het Geulpark, op de picknickplaats/parkeerplaats aan de Kleine weg en de Goudsberg, en tevens nabij de parkeerplaats bij de Kluis een samscholingsverbod ingesteld zou moeten worden zodat deze overlast wordt aangepakt zodat buurtbewoners weer met een veilig en gerust hart langs deze locaties kunnen.

Parkeerhandhaving

Komend jaar wordt uitvoering gegeven aan het door de gemeenteraad vastgestelde Parkeerbeleidsplan. Belangrijk element voor een goed werkend parkeerbeleid is opvolging van de regels die gelden voor parkeren. Een goed parkeerbeleid valt of staat bij een structureel handhavingsbeleid. Structureel handhaven bepaalt of het Parkeerbeleid is geslaagd. De overweging om over te gaan tot handhaving middels een scanvoertuig (denk hierbij aan een scooter of fiets) zien wij als een mogelijkheid om efficiënter en vaker te handhaven op parkeerplaatsen). Maar ook als dit scanvoertuig er niet komt willen wij vragen de raad in 2025 te informeren hoe wij met handhaven op parkeren omgaan. Wij willen bijvoorbeeld dat er richtlijnen worden vastgesteld over de frequentie van handhaven van betaalde- en vergunninghoudersparkeerplaatsen.

Marketing

Naar aanleiding van de marketingstrategie de volgende opmerking.
Het zou aan te bevelen zijn om voor de levendigheid van het centrum, in het horecagebied (Grote Straat, Berkelstraat, Muntstraat) een vier à vijftal horecazaken te verminderen. Deze ruimte zou dan opgevuld kunnen worden door detailhandel. In het gebied Louis van de Maesenstraat, Dr. Erensstraat, Poststraat en Lindenlaan zou dan plaats moeten komen voor enkele horeca zaken met terrassen. Het centrum zal daardoor levendiger en aantrekkelijker worden waarbij de samenhang van het gehele centrum zal verbeteren.

Graag reactie van het college op onze suggesties en eventuele vragen.

Fractie VSP – 12 november 2024

*Lloyd Wagemans
Gertie Silverentand
Chrétien Jamin*